

ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ

Το κάστρο της Πάφου βρίσκεται στο δυτικό άκρο του λιμανιού της πόλης και χτίστηκε από τους Βυζαντινούς για να προστατεύει το λιμάνι, με στόχο να αντικαταστήσει το Βυζαντινό κάστρο των «Σαράντα Κολώνων». Το 1222 καταστράφηκε μετά από μεγάλο σεισμό και ξαναχτίστηκε από τους Λουζινιανούς τον 13ο αιώνα. Ακολούθως γκρεμίστηκε από τους Ενετούς το 1570 κατά την οθωμανική εισβολή και χτίστηκε ξανά από τους Οθωμανούς, αφού κατέλαβαν το νησί τον 16ο αιώνα και το ενίσχυσαν με νέες οχυρώσεις. Η αναστήλωσή του αναγράφεται σε μια τουρκική επιγραφή πάνω από την είσοδό του. Στην ίδια πλευρά του λιμανιού σώζονται τα κατάλοιπα ενός δεύτερου φρουρίου, που πιθανόν να κτίστηκε ταυτόχρονα με το υφιστάμενο φρούριο. Κατά τη διάρκεια της μακράς ιστορίας του έχει γνωρίσει πολλές χρήσεις, αρχικά ως φρούριο, φυλακή ακόμα και αποθήκη αλατιού κατά την περίοδο που το νησί ήταν βρετανική αποικία.

Πρόκειται για μικρό οχυρό, κτισμένο εξ ολοκλήρου από πελεκητούς ασβεστόλιθους. Το κάστρο έχει μόνο μια είσοδο στην ανατολική πλευρά του και πολύ μικρά παράθυρα. Το κύριο μέρος του είναι ένας μεγάλος τετράγωνος πύργος που περιβάλλεται από μια εσωτερική έγκλειστη αυλή στην οποία ανοίγονται διάφοροι μικροί χώροι που κατά την τουρκοκρατία χρησιμοποιούνταν ως φυλακές. Κάτω από το δάπεδο του ισογείου υπάρχουν δύο μικρά υπόγεια κελιά (λησμονητήρια), όπου κρατούνταν οι βαρυποινίτες. Στον όροφο, ο κεντρικός χώρος χρησιμοποιείτο ως τζαμί και τα υπόλοιπα δωμάτια για τη διαμονή της μικρής τουρκικής φρουράς. Στην ταράτσα του κάστρου ανοίγονται δώδεκα επάλξεις που υποδέχονταν αντίστοιχο αριθμό κανονιών. Τα κανόνια εγκατέλειψαν το κάστρο μαζί με την οθωμανική διοίκηση στα 1878.

Σήμερα το κάστρο χρησιμοποιείται για πολιτιστικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο τον Σεπτέμβριο. Στην πλατεία ακριβώς μπροστά από το κάστρο λαμβάνουν χώρα πολλές πολιτιστικές εκδηλώσεις, όπως και το Φεστιβάλ "Αφροδίτη". Το φεστιβάλ οργανώθηκε για πρώτη φορά το 1999 και έκτοτε έχει εξελιχθεί σ' ένα από τα πιο δημοφιλή καλλιτεχνικά γεγονότα στην Κύπρο. Στο πλαίσιο του φεστιβάλ αυτού παρουσιάζονται διάφορες όπερες κάθε χρονιά, όπως η Τραβιάτα και η Αϊντα του Βέρντι, η Κάρμεν του Μπιζέ, η Τουραντό του Πουτσίνι και άλλες, οι οποίες σκηνοθετούνται από διεθνούς φήμης καλλιτέχνες, με το κάστρο να αποτελεί συνήθως μέρος των σκηνικών. Ολόκληρη η πλατεία μεταμορφώνεται σε μια μεγάλη υπαίθρια σκηνή που προσελκύει χιλιάδες λάτρεις της όπερας σε αυτό το μαγευτικό φεστιβάλ.

Το κάστρο έχει ανακηρυχθεί διατηρητέο κτίριο από το 1935 και από τότε άρχισε να συντηρείται από το Τμήμα Αρχαιοτήτων και να λαμβάνονται μέτρα για την προστασία

του. Στο κάστρο κατά καιρούς γίνονται αρχαιολογικές ανασκαφές. Αποτελεί το σύμβολο της πόλης της Πάφου αλλά και σημείο αναφοράς για τον επισκέπτη της πόλης μιας και η γύρω περιοχή έχει διαμορφωθεί ανάλογα ώστε να προσελκύει τον κόσμο.

Εμμανουήλ Κωνσταντίνου